

Vuonna 1920 lokakuun 7 päivänä kokoontuivat Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet puheenjohtaja Lavonius, herra Nevanlinna ja varamies Liakka.

1 §.

Jatkettiin kuluvaan lokakuun 4 päivänä aloitettua Suomen Pankin lainausliikkeen tarkastusta.

Tarkastuksessa ilmenneiden seikkain johdosta päättivät Pankkivaltuusmiehet lähettää Johtokunnalle seuraavan kirjelmän:

(Kts. kirjelmä n° 69)

Sen johdosta, että 2 § tarkastuksessa oli käynyt ilmi, että Porin konttorin diskonttokomitea ei ollut elokuussa tarkastanut mainitun konttorin kassaa, päättivät Pankkivaltuusmiehet tästä asianomaiselle diskonttokomitealle huomauttaa. (Kirjelmä n° 70).

Vakuudeksi:

Kaarlo J. Kallio

määrät, lausuvat Pankkivaltuusmiehet samalla toivomuksenaan, että Johtokunta rediskonttauksessa pyrki siihen, että mikäli mahdollista ainoastaan puhaita liikevekseleitä rediskontattaisiin. Tämän lausunnon tarkoituksena oli, että Suomen Pankki, käyttäen sitä vaikutusvaltaa, minkä yksityispankkien jo silloin melkoinen rediskonttaustarve sille antoi, osaltaan johdattaisi luoton antotapoja, joita sotajan rahanrunsaus oli arveluttavassa määrässä höllentänyt, terveempään suuntaan. Hyvin käsittäen, että yksityispankit eivät voineet käden käänteessä muuttaa luotonantomenettelyään, katsoivat Pankkivaltuusmiehet kuitenkin, että odotettavan rahapulan lähetessä saattoi olla vain etua siitä, että Suomen Pankki mainittua rajoitusta mahdollisuutta myöten noudattaen, olisi kovin suuresti lisäämättä yksityispankkien luotonantomahdollisuuksia ja siten vähentäisi pulan aikana hallittavia vaikeuksia ja säilyttäisi sen varalle mahdollisimman suuren osan setelinantoi- oikeuttaan käyttämättömänä. Näin ollen ovat Pankkivaltuusmiehet valittaen merkinneet, että Johtokunta edelleen on siinä määrin rediskontannut finanssivekseleitä, kuin erityisesti Turun konttorissa ja osit-

tain myös Pääkonttorissa on tapahtunut.

Edelleen ovat Pankkivaltuusmiehet kiinnittäneet huomionsa siihen, että rediskontattujen vekselien joukossa on huomattava määrä tuonti- liikkeiden asettamia liikevekseleitä tai niiden tunnustamia finanssivekseleitäkin. Kun hallitus Suomen Pankin ehdotuksesta ja läheisessä yhteistoiminnassa sen kanssa on jo tämän vuoden alusta asti pyrkinyt rajoittamaan maamme tuontia, olisi Pankkivaltuusmiesten mielestä ollut suotavaa, että Suomen Pankki puolestaan, kieltäytymällä rediskonttaamasta erityisesti vähemmän tarpeellista tuontia harjoittavain liikkeiden vekseleitä, olisi saattanut yksityispankkeja rajoittamaan näiden luottoa, ja siten osaltaan vaikuttanut tuonnin vähentämiseksi ja edistänyt tuontitavaravarastojen rahaksi muuttamista, millä epäilemättä olisi ollut terveellinen vaikutus tavarahintainkin kehitykseen. Tällaiseen menettelyyn olisi erityisesti viime viikkoina ollut sitä suurempi syy, kun Pankin Johtokunnan puheenjohtaja syyskuun 15 p:nä pitämässään yksityispankkien edustajain kokouksessa huomautti välttämättömyydestä rajoittaa tuon-

tiliikkeiden luottoa.

Vielä ovat Pankkivaltuusmiehet huomanneet, että useat sellaiset pankit, joiden lainanannosta suhteellisesti suuri osa on sijoitettu osakevakuutta vastaan, ovat Suomen Pankissa rediskontanneet liikkeensä laajuuteen verraten suuremman määrän vekseleitä kuin etusijassa tuotantotoimintaa rahoittavat pankit. Tämänkin katsoivat Pankkivaltuusmiehet epäkohdaksi, johon he pyytävät kiinnittää Johtokunnan huomiota, lähtien siitä katsantotavasta, että maamme luotonanto ei ole johdettavissa nykyisen vakavan ajan vaatimaan suuntaan, ellei Suomen Pankki rediskonttauksia myöntäessään ota huomioon eri pankkien kokonaisliikkeen laatua.

Kaikkein arveluttavin tarkastuksen varrella ilmennyt seikka on kuitenkin se, että yksityispankkien suuri rahankysyntä on viime viikkoina varsin nopeasti kuluttanut Suomen Pankin käyttämätöntä setelinanto-oikeutta, joka syyskuun 30 päivänä enää teki vain 55,6 milj. markkaa ja että siis on ukaamassa se asiantila, että Suomen Pankki, ellei se rahamme arvon arvaamattomaksi vahingoksi tahdo yrittää setelinanto-oikeutensa laajentamista, tulee

pakoitetuksi lopettamaan mitä tarpeellisimmankin luotonannon, siten ehkäisten maamme taloudellisen aseman parantamiseksi välttämätöntä tuotantotoimintaa. Tämä uhkaava vaara tekee Pankkivaltuusmiesten mielestä välttämättömäksi siten muuttaa Suomen Pankin tähänastisia rediskonttausperiaatteita, että paitsi diskonttaavan pankin asemaan kiinnitetään huomiota sekä siihen, millaisista liiketoimista tarjotut vekselit johtuvat, että myöskin siihen, minkäläatuista rahantarvetta pankin liike muutenkin tyydyttää, samoinkuin niihin mahdollisuuksiin, joita diskonttaavalla pankilla on luotonantoon supistamalla ja lyhennyksiä asiakkailtaan vaatimalla omin neuvoin hankkia liikkeeseensä tarpeelliset varat.

Lopuksi katsoivat Pankkivaltuusmiehet, että kun yksityispankit merkitessään vuoden 1918 120 milj. markkaan nousevan kulkulaitoslainan, vaativat Suomen Pankilta sellaisen sitoumuksen, että Pankki vaadittaessa nimellisarvosta ostaisi sanottuun lainaan kuuluvat obligatsioonit, olisi toiselta puolen Suomen Pankin, harkitessaan kullekin pankille myönnettävää rediskonttausluottoa, tullut ot-

taa huomioon, minkä verran asianomainen yksityis-
pankki joko oli käyttänyt Suomen Pankin varoja ja
enentänyt sen setelistöä myymällä sille sanottuja
obligatsiooneja.

SUOMEN PANKIN PORIN KONTTORIN DISKONTO-
KOMITEALLE..

N° 70.

Toimittaessaan Pankin liikkeen tarkastusta o-
vat Pankkivaltuusmiehet havainneet, että Pankin Po-
rin konttorissa Diskonttokomitea ei ole viime elo-
kuulla toimittanut Pankin Ohjesäännön 40 §:n ensimäi-
sessä kohdassa säädettyä kassan inventeerausta. Tä-
män johdosta saavat Pankkivaltuusmiehet kunnioittaen
ilmoittaa katsovansa tarpeelliseksi, että ylempänä
mainittua Ohjesäännön määräystä säännöllisesti nouda-
tetaan.

Lokakuun 10 p:nä 1920.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

Valtiovarainministeriö on kirjelmalla kuluvin N° 71.
lokakuun 10 päivänä Pankkivaltuusmiehille ilmoitta-
nut kirkonkassa Kauppa- ja Teollisuushallitusta Ra-
hojasta valaistuttamaan 500,000 markkaa 10 pennis-
sillä ja niillä 200,000 markkaa 5 pennis rahoja an-
nettavaksi kultaraha- tai Suomen Pankin seteleitä
vastaan Suomen Pankille; jonka Pankkivaltuusmiehet
ilmoittavat saavat Johtokunnalle tiedoksi ilmoittaa.

Lokakuun 30 p:nä 1920.

PANKKIVALTUUSKUNNALLE.

Ei vastetta.

N° 71.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

Johtokunnan kirjelmällä kuluvin lokakuun 30 p:nä N° 72.